

Izhaja vsak petek ob 17.

Stane mesečno po pošti 5 Din, v Celju po raznašalcih dostavljena 5-50 Din, za inozemstvo 10 Din
Račun pri poštnem čekovnem zavodu 10.666.

Nova Doba

Redakcija in uprava: Celje, Strossmayerjeva ulica št. 1 prilifce, desno.
Telefon interurban šte. 65.
Rokopisi se ne vračajo.
Oglesi po tarifu.

Štev. 38.

Celje, petek 18. septembra 1936.

Leto XVIII.

Smrt Svetozarja Pribičevića

V torek ponoči je umrl v sanatoriju v Pragi bivši jugoslovski minister g. Svetozar Pribičević. V Pragi je bival že več tednov. Proti koncu avgusta je zbolel na pljučih. Temu se je pridružila pljučnica, ki ji je podlegel.

Svetozar Pribičević se je rodil kot sin učitelja 26. oktobra 1875. v Kostanjici v Liki. Dokončal je realno gimnazijo v Karlovcu in študiral potem filozofijo v Zagrebu in Pragi. Po nekaj letih službovanja na gimnaziji se je posvetil publicistiki in osnoval v Zagrebu srbski list »Srbobran«. Bil je pred vojno soustanovitelj Srbsko-hrvatske koalicije in tudi sicer vpliven politik jugoslovenske smeri. Znan je zagrebški veleizdajniški proces proti njemu in njegovima bratoma Valerijanu in Adamu. Svetozar je bil takrat že obsojen, a je bil zaradi aboliciranja procesa spet oproščen.

Ob ustanovitvi Jugoslavije je bil prvi jugoslovski minister za notranje zadeve. L. 1921. je bil še enkrat minister za notranje zadeve, nato pa v naslednjih letih večkrat minister za prosveto.

V prvem povojnem letu 1919. je v Sarajevu s svojimi somišljeniki ustanovil Demokrasko stranko. Ustava iz l. 1921. je bila v glavnem njegovo delo. L. 1924. se je Pribičevićeva struja ločila od Davidovića in ustanovila Samostojno demokrasko stranko, ki se je l. 1927. sporazumela s Stjepanom Radićem, kar je imelo za posledico ustanovitev Kmetasko - demokrasko koalicije. Sledilo je usodno leto 1928., ko je radikalni poslanec Puniša Račić v narodni skupščini ustrelil pristaša Kmetasko - demokrasko koalicije Pavla Radića in dr. Basarička, a Stjepana Radića je nevarno ranil, da je pozneje podlegel poškodbam.

Sledila je vladavina 6. januarja 1929. Politične okolnosti so nanesele, da je Svetozar Pribičević zapustil dr-

žavo. Bival je najprej v Pragi, pozneje se je preselil v Pariz. Pred nekaj tedni je že bolan prispel v Prago, kjer pa se mu je zdravje tako poslabšalo, da so ga morali prenesti v sanatorij. Tu je podlegel zahrbtni bolezni.

Svetozar Pribičević je v dobi svoje-ga političnega delovanja bil tudi med nami v Celju. Kot predsednik Samostojne demokrasko stranke je govoril v veliki dvorani Celjskega doma na nepozabnem manifestacijskem zboru v soboto 30. januarja 1926. Vsem udeležencem so še v živem spominu njegova temperamentna, z neizprosno logiko prežeta izvajanja, ki so podžigala zborovalce od stavka do stavka in izzivala neprestane burne ovacije. Celje in z njim vse celjsko okrožje je tedaj svečano manifestiralo zvestobo do narodnih in državnih idealov. Izmed poslancev je bil na tem velikem zborovanju tedaj tudi narodni poslanec g. dr. Ljudevit Pivko. Drugič je bil pokojni Svetozar Pribičević v Celju na velikem zboru Kmetasko - demokrasko koalicije v nedeljo 28. oktobra 1928. skupno z dr. Vladkom Mačkom, dr. Gregorjem Zerjavom, Ivanom Puc-ljem in dr. Albertom Kramerjem. Oba zboraja je priredila krajevna organizacija Samostojne demokrasko stranke v Celju, predsedoval je zboroma njen predsednik g. dr. Ernest Kalan.

Ime Svetozarja Pribičevića ostane vsem Jugoslovenom v trajnem, hvaležnem spominu iz borb in bojov za osvobojenje in uedinjenje Srbov, Hrvatov in Slovencev, četudi se je v dobi po 6. januarju 1929 izločil iz aktivnega sodelovanja pri delu za ustvarjanje konsolidacije notranjih prilik v državi na programu edinstva naroda in države ki ga predstavlja manifest od 6. januarja 1929. Za svoje velike ideale je Svetozar Pribičević živel, delal in trpel.

Teden Rdečega križa

V vsej kraljevini se prične 20. t. m. proslava tedna Rdečega križa, ki služi propagandi za njegove vzvišene ideje, pridobivanju članstva, sotrudnikov in sredstev za njegovo delo. Rdeči križ, ki je bil do svetovne vojne izključno organizacija, da pomaga vojaški in državni saniteti v negi bolnikov in ranjenih v vojni, se je razvil v društvo, ki ga srečujemo kot vodnika, pomočnika in sodelavca pri vseh akcijah milosrčnosti in pomoči nesrečnim in oškodovancem o priliki težkih elementarnih nesreč ter pri delu za ublaževanje socialne bede vobče.

Naloge RK so važne in težke, zato zahtevajo tudi znatna materialna sredstva. Zaradi tega je bil ustanovljen teden RK. V tem tednu se pobirajo takse v znesku pol dinarja od vseh poštnih pošiljk, od vstopnine za gledališča, kinematografe in druge zabave in od vozniških listkov za železnice, ladje, letala in ostala prevozna sredstva. Dohodki teh davščin se ne uporabljajo za tekoče potrebe, temveč se stekajo v sklade in sicer v nedotakljivi in zdravstveni sklad in v sklad za prvo pomoč. V letošnjem tednu RK bodo proslavili v Beogradu 60-letnico

ustanovitve srbskega RK. Te proslave se bodo udeležili zastopniki vseh naših edinic. Sreski odbor društva RK Celje bo zastopal po 3 delegatih.

V času od 1. januarja 1921, ko je bil ustanovljen Rdeči križ kraljevine Jugoslavije, do vštete 31. decembra 1935 je prejel glavni odbor iz dravske banovine: a) od odborov društva 2.204.379.06 Din, od drž. oblastev, drugih ustanov ter privatnih oseb 435.272.50 Din, skupaj 2.639.651.56 Din. V istem času je nakazal glavni odbor edinicam RK v dravski banovini raznih podpor v gotovini 3.065 tisoč 398.70 Din, raznega materiala pa v vrednosti 170.800 Din, skupaj 3.236.198.70 Din. Edinice v dravski banovini so torej prejele za 596.547.14 Din več, nego so poslale glavnemu odboru. Zgoraj omenjene podpore zadevajo pomoč glavnega odbora o priliki poplavnih katastrof, nadalje za samarjanske in bolničarske tečaje, počitniške kolonije itd.

Teden Rdečega križa nas vabi, da vsi brez razlike pomagamo RK z vpisom v članstvo in ga podpremo s svojimi doneski v mejah možnosti.

Celjski mestni svet

Izplačilo kupnine za vojaške objekte — Justična palača na Glaziji — Nova stavbišča pri mestnem zavetišču — Počitniški dom za deco pri Celjski koči — Vprašanje Mestnega gledališča — Onesnaženje Savinje — Pomož na akcija — Za novo gimnazijsko poslopje — Redukcija poštno dostave

Celjski mestni svet je imel 11. t. m. od 18. do 21.30 redno sejo. Zupan je najprej poročal o svojih intervencijah pri gradbenem in pri ministrstvu pravde glede gradnje justične palače. Obe ministrstvi sta obljubila svojo podpo-

ro, gradbeno ministrstvo pa je odredilo komisijski ogled stavbišč za novo palačo, ki se je vršil 3. t. m. Zupan je tudi interveniral v vojnem ministrstvu glede izplačila kupnine v znesku 567.277 Din za vojašnico kralja

Aleksandra in za polkovno skladišče, ki ju je kupila vojaška uprava od mestne občine. Občina je prejela obvestilo vojnega ministrstva, da bo dogovorjena kupnina izplačana. Mestni svet je odobril pogodbo med mestno občino in šolskimi sestrami glede vodstva mestnega zavetišča in ubožnice v Medlogu. V zavetišču bo zaenkrat nameščenih 6 sester, ki bodo prejemale 350 Din mesečne plače poleg hrane in stanovanja.

Gradbeni odbor. Občina bo odstopila justični upravi severozapadni del Glazije v izmeri okrog 10.000 kvadratnih metrov za gradnjo justične palače, uredila na sprednjem delu Glazije park ter zgradila ob bodočem poslopju dve transversalni cesti čez Glazijo in sicer eno v smeri proti gimnaziji, drugo pa v smeri proti plinarni. Prva cesta mora biti dograjena do dovršitve justične palače, druga pa tri leta pozneje. Namesto Glazije bo občina uredila drugo zemljišče za telesnovzgojne svrhe. Občina bo dobila v zameno na Glaziji staro okrožno sodišče z zemljiščem vred brez doplačila; ta kompleks je precenjen na 1.600.185 Din. Občina je parcelirala del zemljišča pri mestnem zavetišču v Medlogu v širini 250 m od Samčevega posestva do projektirane ceste, ki bo vezala Babno z Liscami. To zemljišče leži med Krekovo cesto in Savinjo ter je določeno za stavbišča, ki stanejo po kakovosti in legi 10 do 30 Din kvadratni meter. Občina bo tlakovala notranji del cestišča na križišču Cankarjeve in Kralja Petra ceste pred poslopjem Ljudske posojilnice. Občina bo proglasila cesto, ki veže subvencionirano cesto Ložnica-Medlog z državno cesto pri Joštovem mlinu v Medlogu, za občinsko cesto I. reda in jo bo primerno uredila s pomočjo mejašev.

Gospodarski odbor. Občina bo dala izvršiti razna popravila v stari »Kroni«, prepleškati ograje na mostu čez Sušnico pri Krekovi cesti in brvi čez Voglajno ter ograje na Masarykovem nabrežju ter temeljito popraviti staro gimnazijo in Celjsko koč. Za jesensko gramozenje občinskih cest je določenih 58.820 Din. Pešpot v Zagradu severno od Pristave bodo uredili. Poštenu upravniku g. Bocu se proda stavbna parcela na hribu sv. Jožefa po 25 Din kvadratni meter. Popravilo 18 plaščev eksekutivnega objekta mestne policije bo še enkrat razpisano. Zdravstveni dom namerava ustanoviti počitniški dom za deco na Likovičevem posestvu pri Celjski koči. Občina bo sestavila zadevno pogodbo. Vincencijevi konferenci v Celju se prodajo na parceliranem zemljišču pri mestnem zavetišču parcele ob Savinji v izmeri 10.760 kvadratnih metrov po 10 Din.

Odbor za podjetja. Pri vodovodnem rezervoarju na hribu sv. Jožefa bodo zgradili javen vodnjak. Mestni vodovod se podaljša v Prečno ulico.

Odbor za prosveto in tujski promet. Ko je Dramatičnemu društvu v Celju, ki je od prevrata vodilo Mestno gledališče, pred kratkim potekla najemna pogodba, ki je občina ni podaljšala, je odstranilo iz gledališča svoje sufite, aerostate, reflektorje, kulise in drugi inventar. Občina bo sedaj obnovila instalacijo v gledališču. Odslej bo občina sama upravljala Mestno gledališče, prosvetni odbor, ki mu načeluje m. s. katehet Lukman, pa bo oddajal interesentom gledališče za predstave. Občina namerava pridobiti tudi Narodni gledališči v Ljubljani in Mariboru za gostovanja v Celju. Vprašanje novih prostorov za mestno knjižnico je odloženo. Na kapelicah na hribu sv. Jožefa bodo obnovili strehe. Ponudba akad. slikarja Tratnika glede portretiranja celjskih županov in pet prošelj za podporo je bilo odklonjenih. Občina bo priporočila krajevnomu šolskemu odboru, da dodeli Društvu ju-

DVOJNI UŽITEK

PROIZVOD: »UNION«, ZAGREB

gosl. akademikov lokal v mestni narodni šoli.

Zdravstveni odbor. Mestna občina bo uvedla energično akcijo, da se prepreči onesnaževanje Savinje, ki predstavlja zelo važen vir dohodkov za Celje, po odpadnih vodah iz tovarn in rudnikov v Savinjski dolini. Vojaštvu se določi za kopanje v Savinji prostor pod Grenadirjevo brvjo.

Socialni odbor. Dvema prosilcema je bila odobrena mesečna podpora iz meščanskega oskrbovalnega sklada. Socialni odbor bo napravil seznam družinskih poglavarjev in hranilcev, katerih zaslužek ne zadošča za preživljanje družine. Da se v bodoče prepreči izrabljanje mestne občine in dobrodelnih društev glede podpor, bo sklicana anketa karitativnih društev zaradi čim tesnejšega sodelovanja z mestno občino in uvedbe kartoteke vseh podpirancev. Lanska zimska pomožna akcija za zaposlitev brezposelnih je prejela od banske uprave, mestne občine, industrijcev, trgovcev, obrtnikov, denarnih zavodov, hišnih posestnikov, najemnikov itd. 333.000.35 Din, prispevkov za zaposlitev brezposelnih pri javnih delih, za javna dela pa so izdali 333.145.55 Din. Za ureditev ceste na Starem gradu so potrošili 52.916 Din, za novo cesto pod mestnim pokopališčem mimo Detičkove vile 65.081 Din, za novo cesto in ureditev poti na hribu sv. Jožefa 70.288 Din, za ureditev ceste pod Starim graodom pred drugim železniškim mostom 24.063 Din, za ureditev ceste na Miklavški hrib in Anski vrh 32.737 Din, za regulacijo Sušnice 9.790 Din, za regulacijo Koprivnice 11.617 Din, za kanalizacijo Oblakove ulice 1.254 Din ter za odvodnjavanje in posipanje cest v bivši okoliški občini 42.032 Din. Pomožna akcija se je morala boriti z velikimi težkočami, ki so nastale zaradi pomanjkanja denarnih sredstev, zaradi česar je bilo treba večkrat prekiniti dela, dokler se niso nabrala nova sredstva.

V mestnem zavetišču v Medlogu so v začetku meseca namestili 13 hiralcev iz vojniške hiralnice in dve revii iz bivše okoliške občine. Mestni reveži so zaenkrat še v stari ubožnici na Slomškovem trgu. Število učencev in učenk na celjski gimnaziji naraste vsako leto približno za 100. Sedaj je na gimnaziji 1207 učencev in učenk. Razredov je 24, od teh jih ima 5 popoldanski pouk, eden razred pa je sploh brez stalnega šolskega prostora, Ker je postalo gimnazijsko poslopje premajhno, bo občina ukrenila vse potrebno, da dobi Celje še en srednješolski zavod in sicer humanistično gimnazijo ali pa vsaj nižjo žensko realno gimnazijo. V skrajnem primeru naj vzame prosvetna uprava primerne prostore v najem. Zaradi pomanjkanja objekta je poštna uprava ukinila v območju bivše okoliške občine dnevno poštno dostavo. Pošta se v teh krajih sedaj dostavlja samo trikrat na teden. Da se to nevzdržno stanje odpravi, bo mestna občina ukrenila vse potrebno, da se poveča število objekta na celjski pošti. Finančni in gospodarski odbor bosta z upravnim odborom

mešnega avtobusnega podjetja pregledala proračune in načrte za gradnjo garaže mešnega avtobusnega podjetja na bivšem Kullichovem posestvu v Aškerčevi ulici. Garažo bodo pričeli v kratkem graditi.

V tajni seji je mestni svet povišal prejemke nekaterim uradnikom in uradnicam ter podelil Ivanu Strašku, upravitelju banovinskega posestva v Pekrah, mesto občinskega kmetijskega referenta. S 1. oktobrom se odpove službeno razmerje mestnemu oskrbniku in gozdarju g. Rihteršiču ter dosedanjemu namestniku predstojnika mestne policije g. Preinfalku.

Politični pregled

Uloga Slovencev v Jugoslovski radikalni zajednici. »Samouprava« poroča v svoji 174. številki z dne 16. t. m., da je na zboru JRZ v Novem mestu govoril minister v pokoju g. Kulovec, ki je rekel, da Slovenci niso nikdar odstopili od svojega programa in tudi ne bodo odstopili. Oni hočejo polno samoupravo, zato zahtevajo, da se jim prepusti sorazmeren del dohodkov in davkov, da morejo razviti vse svoje delovne sile. Nadalje je podčrtal, da je slovenska fronta tam, kjer je večina Slovencev, a večina Slovencev je v vrstah Jugoslovnske radikalne zajednice. Za njim je govoril g. Fran Smodej, nekdanj duhovnik na Koroskem, ki je razpravljajal o uradništvu in označil njegove dolžnosti do naroda. On pravi doslovno, da je vlada g. dr. Stojadinovića vlada pravice, ki je dala narodu pa tudi uradništvu politične svobode. G. Smodej je razpravljajoč o hrvatskem vprašanju naglasil, da treba vprašati, kaj bi bilo danes s Hrvati, ako ne bi bilo v Jugoslovski radikalni zajednici in v vladi Slovencev? On pravi, da bi bile ječe polne in da preganjanju ne bi bilo konca ne kraja. Zato je po njegovem mnenju dolžnost Hrvatov, da podprejo to viteško delo Slovencev.

Ureditve kmetijskih dolgov. Minister Djura Janković, ki prireja shode za občinske volitve, je izjavil doslovno: »Že ta dni boste čitali, da je vprašanje razdolžitve kmeta odstavljeno z dnevnega reda. Naj Vam agitatorji govore, kar hočejo, to vprašanje bo tako urejeno, da bodo kmetijske menice izginile iz blagajni bank in bančic ter prišle v državno banko. Tedaj bo kmetom tudi odpisana polovica dolga, drugo polovico pa bo odplačeval skozi dolgo dobo let tako, da se mu ne bo preveč poznalo.« Pri nas v Sloveniji, kjer imamo močno razvito denarno zadrugišništvo, je slovenski kmet zadolžen v glavnem pri posojilnicah in samoupravnih hranilnicah, pa bi bilo zelo dragoceno slišati, kako bo v naših krajih izvršena ta razdolžitve, da bo kmetu v obljubljeni korist, našemu solidnemu denarnemu zadrugištvu pa ne v škodo in nesrečo. Po izjavah gg. ministrov sedanje vlade na raznih shodih ob bližajočih se občinskih volitvah smemo v tem perečem vprašanju pričakovati vsestransko vsi že dolgo zaželjenega olajšanja.

Minister za kmetijstvo g. Stanković je na zboru v Srbski Crnji naglašal v svojem govoru, da bo vprašanje kmetijskih dolgov dokončno rešeno do 1. oktobra. Po »Samoupravi« je rekel doslovno, da bodo dolgovi rešeni tako, da bo i »vuk sit i ovea cela«, nekaj se bo brisalo, a nekaj bo treba odplačevati, tako kakor kdo zmore.

Na konferenci Male antante v Bratislavi je bilo sporazumno ugotovljeno, da bodo države Male antante nadaljevale dosedanje politiko miru in lastne varnosti. Glede dogodkov v Španiji bodo izvajale politiko nevmešavanja. Posebna pozornost je bila posvečena vprašanju poglobitve gospodarskega razmerja med vsemi tremi zaveznicami in vprašanju zblizanja na tem področju z drugimi državami.

Španski uporniki so v noči na nedeljo vkorakali v San Sebastian. Uporniške čete prodirajo proti Bilbau in so pričele ofenzivo proti Madridu.

Domače vesti

d Kraljevska rodbina v Beogradu. Nj. Vel. kralj Peter II., Nj. Vel. kraljica Marija ter Nj. Vis. kraljeviča Tomislav in Andrej so se vrnili v nedeljo z Bleda v Beograd.

d Občinske volitve v šmarnskem srezu. V nedeljo 20. t. m. bodo občinske volitve v občinah Smarje pri Jelšah, Št. Vid pri Grobelnem in Ponikva, v nedeljo 18. oktobra pa v občinah Sv. Peter na Medvedovem selu, Sv. Stefan, Zibika, Zusem, Kostivnica in Slivnica pri Celju.

d Občinske volitve v dravski banovini bodo najbrž 25. oktobra, v drinski banovini pa 8. novembra.

d Razporeditev meščanskih šol. Po novem učnem načrtu za meščanske šole je prosvetno ministrstvo določilo tudi značaj posameznim meščanskim šolam, ki je trgovinski, obrtno-industrijski in kmetijski. V celjskem srezu so obrtno industrijskega značaja moška in ženska meščanska šola v Celju ter meščanska šola v Zalcu. Meščanska šola v Vojniku pa je kmetijskega značaja.

d Zanimiva izjava. »Naš glas«, list za državne nameščence in upokojece, priobčuje sledečo zanimivo notico: »Vsaka legitimacija za ugodnostno vožnjo po železnici mora imeti tudi fotografijo upravičenca oz. lastnika legitimacije. Po novem pravilniku je pa dovoljeno, da se za ženske islamske veroizpovedi sme na zahtevo oddati namesto fotografije upravičenke fotografija družinskega poglavarja s prstnim odtisom ali podpisom ženske, ki prosi za izstavitve legitimacije. Prstni odtis ali podpis se postavi v tisti razpredelki legitimacije, kamor se vpisujejo razne spremembe.«

d Ljubljanski jesenski velesejem je obiskalo nad 96.000 oseb. Prihodnji ljubljanski velesejem bo v začetku junija 1937.

d Razpust okrožnih odborov obrtniških združenj. Banska uprava je razpustila okrožne odbore obrtniških združenj v Ljubljani, Mariboru, Celju in Novem mestu. Razrešeni so vsi predsedniki in vsi člani upravnih odborov, začasno vodstvo pa je poverjeno tajnikom, Komisariji okrožnih odborov bodo imenovani pozneje s posebno odredbo. Razrešene uprave so bile v svojih funkcijah od avgusta 1933. Predsedovali so jim: v Ljubljani krojaški mojster g. Igljič, v Celju kibar gosp. Hohnjec, v Mariboru urar g. Bureš, v Novem mestu pa mizarski mojster g. Malovič.

d Semensko žito vendar končno dobimo. Banska uprava je nabavila 100.000 kg semenske pšenice in 40.000 kg semenske rži za sreze, ki so bili v letošnjem poletju prizadeti po toči. Semensko žito bo med kmetovalce razdeljeno v glavnem brezplačno. Določeni so za celjski srez 14.000 kg pšenice in 4.000 kg rži, za srez Crnomelj-Metlika 19.000 kg pšenice in 4.000 kg rži, za mursko-soboški srez 4.000 kg pšenice in 3.000 kg rži, za novomeški srez 3.000 kg pšenice in 1.000 kg rži, za brežiški srez 4.400 kg pšenice, za kamniški srez 20.000 kg pšenice in 6.000 kg rži. V celjskem srezu dobi občina Dramlje še posebno podporo v semenskem žitu, določenih je zanj 4.000 kg pšenice in 2.000 kg rži. Kmetovalci v občinah celjskega sreza, ki so bili zlasti hudo prizadeti po toči (Škofja vas, Vojnik, Vojnik - okolica in Teharje), pričakujejo upravičeno izdatne pomoči v semenskem žitu in upajo, da bo ta pomoč skoro dospela, ker je čas jesenske setve že tu.

d Državna pomoč za vzdrževanje mestnih policij. Z rešenjem ministra notranjih del je dovoljena iz državnega proračuna podpora sledečim mestnim policijam oziroma občinam: Vraždinu, Koprivnici in Senju v savski banovini ter Šibeniku v primorski banovini, vsaki po 30.000. V dravski banovini pa dobi Celje v ta namen 50.000 Din.

Ogromno znižanje cen letnemu blagu. V mnogih slučajih ceneje kot pri razprodaji. — K nakupu si usoja vabiti **FRANC DOBOVIČNIK, CELJE**

d Prijateljem domače knjige! Jesen prihaja v deželo. Že so se odprla vrata vseh šol, kamor vre mladež črpat nauk, iz katerih si bo pozneje kovala življenje. Dopusti so porabljeni, lepo je bilo. Dovolj smo užili miru, solnca, prekrasne narave. Zdaj se vračamo k delu. Tisti pa, ki so poleti znojili naša polja in travnike, bodo kmalu pričeli počivati. Dan se krči, sprehoči nas že ne mikajo več tako. Saj je kar prijetno doma, po dnevnem poslu, pri lepi knjigi, ki nas spremlja v daljne svetove in nam odkriva zanimive usode in dogodke... Toda kaj, ko sem knjige, ki jih imam doma, že vse prečital. Treba bo novih, novih... Ko bi le ne bile tako drage — vzdihujejo. Pa si pri tem pozabil, da bo že sredi prihodnjega meseca Vodnikova družba pričela razpošiljati svoj letošnji književni dar — štiri krasne knjige za borih 20 Din: Vodnikovo pratio, Albrehtovo povest »Zarečani«, Bevkove »Srebrnike«, in Daneša-Gradiša »Za vozom boginje Talije«. Ali si že plačal svojemu poverjeniku članarino? Če je nisi, ne odlašaj, še je čas! Treba pa je pohiteti, da se ti ne bo zgodilo kakor mnogim lani, ki zaradi omejene naklade knjig Vodnikove družbe niso mogli dobiti nič več, ker so se prepozno odločili. Letos bodo Vodnikove knjige izšle točno! Sredi oktobra se bo njih veloletok že razlil po naši zemlji. Zato brž poravnaj članarino, da ti potem ne bo žal, ko boš moral ostati brez knjig, če si tudi že vsa leta navdušen Vodnikovec! Ne zamudi štirih lepih, odlično ilustriranih knjig za 20 Din! Ljubitelji knjig v vseh naših mestih, trgih, vaseh in selih, združite se! Vodnikova družba kliče!

d Dunajska vremenska napoved za soboto 19. t. m.: Pretežno jasno, živahni jugovzhodni vetrovi, porast temperature.

Celje in okolica

c Osemdeset milijonov dinarjev za javna dela v Sloveniji. Na velikem ljudskem taboru v Novem mestu je v nedeljo 13. t. m. minister dr. Krek izjavil, da je glede Slovenije treba ugotoviti, da je bilo v zadnjem letu izdanih za javna dela 80 milijonov dinarjev. Take izjave moramo biti vsi veseli, saj nam daje upravičeno upanje, da se bo tudi v našem celjskem srezu to primerno poznalo in pokazalo. Gre tu za nadaljevanje gradnje cest iz Vojnika v Smartno, s Frankolovega proti Crešnjacem ter iz St. Jurija proti Kalobju. Vsa ta dela so v drugi polovici lanskega leta žal popolnoma prenehala, letos pa so se začela prav pozno nadaljevati, pa še to v tako skromnem obsegu, da se more zaposliti le malo številni delavci in da se z delom nikamor ne pride naprej. Poleg dela na cestah je v celjskem srezu še ogromnega dela pri regulaciji Savinje in njenih pritokov, ki neuravnani povzročajo prebivalcem vsako leto velike škodo. Ne mislimo samo na urejanje Savinje pod Celjem, na več mestih v Savinjski dolini je treba nujnih obrambnih del na strugi Savinje, pa tudi na Voglajni in Hudinji. Hudinja je med Smarjeto in Škofjo vasjo opasno razjedla in odplavila obrežje in plodno zemljo ter ogroža obsežna zemljišča, da vdere ob prvem večjem deževju preko njih in ustvari nova opustošenja.

c Občinske volitve v celjskem srezu. V nedeljo 25. oktobra bodo občinske volitve v občinah Braslovče, Gomilsko, Griže, Kalobje, Sv. Peter v Sav. dolini, Škofja vas, Teharje, Vojnik-trg in Zalec. Volitve se torej razpisujejo v etapah.

c Referent za narodne šole v dravski banovini g. Erjavec iz Beograda je pretekli teden delal obiske raznim šolam v celjskem srezu in dajal potrebna navodila. Na več krajih v srezu se je pojavil v družbi sedanjega ravnatelja Mohorjeve tiskarne prosvetnega inspektorja v pokoju g. dr. Kotnika in celjskega župana g. Mihelčiča.

c Orlovski dom v Celju. Nekaj časa sem, odkar ni bilo več organizacije »Orla«, so se vršili razni sestanki v »Domu« v Samostanski ulici. »Slovenec« od 18. septembra pa poziva kolezarje iz Celja in okolice, naj se v ne-

deljo zberejo do sedmih zjutraj v Orlovskem domu, odkoder odpotujejo skupno v Petrovče na prosvetni tabor katoliških mož in fantov. — »Domu« bo treba torej že končno dati tudi vidno pravo ime.

c Premestitve v učiteljski službi. Z rešenjem prosvetnega ministra so premeščeni: Ivančič Marija z Vranskega k Sv. Lovrencu na Dravskem polju, Bergant Marija iz Dramelj na Zg. Polskavo, Jarh Josip iz Orle vasi na Dobrno, Bregant-Cuk Zora s Frankolovega na Teharje, Suša Justina z Muče na Teharje in Petkovič-Pepelnik Marija iz St. Jurija na Blagovno.

c Obletnica smrti Mira Černigoja. V nedeljo 20. t. m. bo poteklo leto dni, kar nas je za vedno zapustil naš Miro Černigoj. Vsi, ki so ga poznali, vedo, kaj smo izgubili njegovi prijatelji, tovariši in somišljeniki, ko nam ga je ugrabila smrt. Vedno je bil odločen borec za nacionalno misel, pošten, odkrit in ponosen v vsaki besedi, vsaki misli in vsakem dejanju. Običajno — bodimo odkriti — so fraze tiste besede, ki jih govorimo za pokojniki. Toda Miro je še vedno naš, še vedno živi v duhu med nami in še vedno se nam zdi čudno, da ne stopi nasmejanega obraza med nas, svoje prijatelje, s katerimi je bil združen po delu in mišljenju. Ni sestanka, ni družbe, v kateri smo zbrani njegovi somišljeniki, da se ne bi spomnili nanj. Neumoren delavec je bil in vsako delo po njegovih trdo začetnih smernicah nam pripelje spet njegov lik pred oči. Za našo idejo se je boril pošteno, ponosno in častno. In kot da bi nas preganjala usoda, je iz naše srede iztrgala najboljšega in najzvestejšega. Toda Miro Černigoj nam je bil več kot bežen znanec; spomin nanj bo v naših srcih vedno živ. Da počastimo njegov spomin, gremo v nedeljo na njegov grob. Zberemo se ob 10. pred kolodvorom v Celju.

d Iz sodne službe. Z odlokom ministra pravde sta premeščena na lastno prošnjo uradnika-kanclista sreskega sodišča: Srečko Podhodnik iz Celja v Ptuj, Franc Blagotinšek pa iz Trebnjega v Celje.

c Akademija Rdečega križa. V soboto 26. t. m. zvečer bo v mali dvorani Celjskega doma akademija Rdečega križa. Program obsega razne deklaracije podmladkarjev RK, pevske točke in nastop godalnega kvarteta. Po proslavi bo prosta zabava. Začetek akademije ob 20. Vstopnina 10, 8, in 6 Din, dijaki 2 Din.

c Glasbena Matica v Celju sporoča staršem onih gojencev, ki so zaposleni z rednim poukom v popoldanskem času zlasti na gimnaziji, da se vrši zanje na Glasbeni Matici pouk v popoldanskih urah.

c Franc Samec †. V ponedeljek zjutraj je umrl na Ložnici 13 v 71. letu starosti znani posestnik in bivši gostilničar g. Franc Samec. Pokojnik je bil ugleden naroden mož, kremenit značaj in napreden gospodar. Z uspehom se je udeleževal tudi v občinskem gospodarstvu ter je bil pred nekaj leti podžupan bivše celjske okoliške občine in v zadnjem občinskem odboru te občine tudi član uprave. Pogreb se je vršil v sredo ob 16. z Ložnice na okoliško pokopališče ob veliki udeležbi vseh slojev prebivalstva, ki je tako izkazalo zadnjo čast možu, ki se je v predvojnih letih odlično udeleževal v borbah za našo slovensko okolico. Pokojniku bodi ohranjen časten spomin, njegovi spoštovani rodbini naše iskreno sožalje!

c Opozorilo vsem damam, ekonomičnim gospodinjam. Ste li že obiskale našo malo univerzo pralne umetnosti? Vse še tako občutljive tkanine — svilene, volnene, suknene, krasna ročna dela, vse se tam lahko zastoj opere, posuši in zlika — celemu poteku pranja, ki traja največ 15 minut, prisostvujete, — in nič več Vas ne bo mučila skrb: Kako pa naj s tem predmetom ravnam? Za toplo perilo Vaših ljubljencev bo treba poskrbeti. V materinih rokah je zdravje njenega deteta. Higienično čisto mora biti vedno opran in kako to storite edino pravilno, boste zvedeli le pri nas. Vsako sredo, četrtek in petek se vrše ob 20. strokovna predavanja o pravilnem

Ali ste že poravnali naročnino?

ravnanju s perilom, sušenju in likanju. Našo Radion posvetovalnico imamo odprto vsak dan od 8. do 12. in od 15. do 19. Ves ta čas smo vam na razpoložbo z raznimi nasveti. Le še kratak čas — ne zamudite te redke prilike, vse je brezplačno — poleg tega prejmete še malo darilce. Ne odlašajte in posetite nas čimprej na Glavnem trgu 2.

c **Popust za celjske državne in banovinske uslužbenke v kopalšču v Laškem.** Vodstvo radiotermalnega kopaljšča v Laškem je dovolilo državnim in banovinskim uslužbenkam v Celju sledeče znižanje kopaljških pristojbin v radiotermalnem kopalšču v Laškem: v času glavne sezone, t. j. v juliju in avgustu, se znižajo cene za kopeli v bazenu za 50 in v posameznih kabinah za 25%, v času izven sezone pa velja 50-odstoten popust za kopeli v bazenu in kabinah. Za izdajo kart po znižanih cenah je potrebno, da se uslužbenec legitimira.

c **Sprememba lokala filatelističnega društva »Celeja« v Celju.** Filatelistično društvo »Celeja« v Celju sporoča vsem članom, prijateljem in interesantom, da so društveni in menjalni večeri odslej vsak torek od 19.30 do 22. v novem društvenem lokalu v društveni posebni sobi Smučarskega kluba Celje v gostilni pri »Zelenem travniku«. Člani in gostje se vljudno prosijo, da bi se udeleževali teh rednih večerov vedno točno in v velikem številu.

c **Harmonika.** Odpor proti harmoniki je hvala Bogu popustil tudi pri nas. K temu so gotovo pripomogle vsakoletne tekme harmonikarjev in nastopi malčkov. Nekdaj tako omalovaževano glasbilo je postalo moderno. V Ameriki je doma že skoraj v vsaki hiši, v Nemčiji ima skoraj vsaka ljudska šola svoj zbor harmonikarjev. Zabavne glasbe si že ne moremo več misliti brez harmonike. Večina naših mest se že ponša z malimi harmonikarji. In Celje? Ali se vam še ni pripetilo, da vam je mali sinko izrazil željo: »Prosim, mama, tako harmoniko bi rad.« Klavir vam je morda iz finančnih razlogov nemogoč, violina pa — kratko rečeno — ni za vsakega. Teh ovir pri harmoniki ni. Ne gre za fabriciranje »malih virtuosov, malih umetnikov«, tudi ne za turneje, temveč v prvi vrsti za to, da se nudi otroku prilika, naučiti se na ne pretežek način igranja instrumenta, ki je simpatičen in dostopen širšemu svetu. Manj nardarjeni se bo zadovoljili s skromnim uspehom in glasbilo, talentirani pa bo kmalu — če ne takoj — prijel za kromatično harmoniko, na kateri bo lahko zaigral komade v višjih zahtevki. Začnimo, začnimo! In če bi odpadli vsi gornji razlogi, dva sta neovrgljiva: 1. Nočem, da bi mi otrok kdaj predbacival, zakaj ga nisem dal učiti kak instrument. 2. Bolje je, da mi išče otrok razvedrilo v glasbi, kakor v skakanju po dvorišču in v raznem givjanju. In za bodočnost: morda mu bo harmonika v zabavo, morda celo — kruh. C. R.

c **Pozor!** Vse dame in gospodinjke vabimo, da obiščete našo Radion posvetovalnico na Glavnem trgu. S seboj prinesite svojo obleko iz kakršnekoli občutljive svile ali volne, opere, posušite in zlikajte vse brezplačno. Odprto od 8.—12. in 15.—19. Samo še kratak čas.

c **Čebelarstvo predavanje o pravilnem vzmljenju čebel bo priredila čebelarstva podružnica v Celju v nedeljo 20. t. m. ob 14.30 pri čebelnjaku g. Gaberška na Lavi.** Vabljeni vsi čebelarji!

c **Mestna kopaljšča ob Savinji bodo zaprli v ponedeljek 21. t. m.**

c **Izlet JO lig v CSR.** Prve dni meseca decembra t. l. bo izlet vseh Jugoslovenskih Češkoslovaških lig iz Jugoslavije v CSR. V imenu celjske Lige se lahko udeležijo 1 delegat. Ako bi se hotel kdo kot delegat tega izleta udeležiti, naj to javi čimprej predsedniku celjske Lige. Udeležiti bi se pa moral na svoje stroške. Mogoče, da se bo dosegla olajšava na vozniini. Jugoslovenska Češkoslovaška liga.

c **Javno tombolo priredi v nedeljo 4. oktobra Jadranska straža v Celju.** Odbor se obrača na vso javnost z vljudno prošnjo, da tudi letos podpre

to prireditve z darovi in tudi z odkupom kart. Znano je, da gre skoro ves izkupiček vseh prireditev JS v dobrodelne namene; za podpore učencem vseh celjskih šol je izdal odbor v zadnjih treh letih preko 30.000 Din. S tem je omogočil letovanje in ekskurzije na morje onim učencem, ki jim starši tega ne morejo nuditi, a je bilo za njih zdravje in tudi za izpopolnjevanje v šolskem delu neobhodno potrebno. Tudi ves gmotni izkupiček te tombole je namenjen naši mladini za bivanje na Jadranu. Zato ponovno prosimo vso celjsko javnost za podporo, da bo tudi III. tombola JS dosegla oni uspeh, kakor sta ga dosegli prvi dve tomboli.

c **Mast in slanina sta se podražila.** Te dni se je v Celju podražila mast od prejšnjih 15 do 16 na 17 do 18 Din, sveža slanina od 14 na 15 Din, soljena slanina pa od 15 na 17 Din.

c **Občni zbor Starešinske organizacije »Sloge« v Celju bo v četrtek 24. t. m. ob 20. v Celjskem domu.**

c **Na vsedrjavni tekmi harmonikarjev v Ljubljani je bil proglašen za državnega prvaka na diatonični harmoniki dosedanji prvak Avgust Stanko iz Ljubljane, za prvaka na kromatični harmoniki pa Rudolf Pillich iz Celja.** Oba sta prejela srebrni pokal. V skupini za težjo kromatično harmoniko je dobil prvo nagrado (žepno uro) Vili Lokošek iz Štor pri Celju. Čestitamo!

c **V rudniku ga je usmrtil električni tok.** V torek zvečer je prišel rudar Franc Bozil pri delu v premogovniku v Libojah v stik z električno napeljavo. Tok je zgrabil Bozila in ga na mestu usmrtil.

c **Celjsko pevsko društvo je že pričelo z rednimi pevskimi vajami, ki so kakor doslej ob torkih za ženski, ob sredah za moški in ob petkih za mešani zbor.** Novi pevci in pevke se bodo sprejemali samo še prihodnji teden. Dobrodošli naši nekdanji pevci in pevke.

c **Legitimacije za četrtinsko vožnjo v Dubrovnik h kongresu Internacionalnega ženskega saveza se dobe pri ge. Ani Zupančičevi, Gregorčičeva 5.**

c **Odpovala sta na kongres Zveze mest, ki se letos vrši na Cetinju v Crni gori, gg. predsednik mestne občine celjske Alojz Mihelčič in magistratni direktor Ivo Subić.**

c **Godbeno društvo poštnih in brzojavnih uslužbenec v Celju bo priredilo 14. novembra v Narodnem domu svoj I. koncert in prosi vsa društva, da bi to upoštevala.**

c **Zetev smrti.** Na Bregu je umrla 11. t. m. 54-letna Ana Jugova, dolgoletna kuharica pri trgovcu g. Jagodiču. V mestnem zavetišču v Medlogu je umrl v ponedeljek 75-letni občinski revež Franc Brevec. V celjski bolnici so umrli: v soboto 23-letna posestnikova hči Marija Razgorškova iz Malih dol pri Vojniku, v nedeljo 62-letni Lambert Petek, dninar brez stalnega bivališča, v ponedeljek 68-letni občinski revež Franc Kalandar od Sv. Pankrca pri Grižah, v četrtek pa 21-letna najemnikova žena Marija Zgajnerjeva iz vojniške okolice in 14-letni mizarški vajenec Alojz Uršič iz St. Petra v Sav. dol. N. p. v m.!

c **Celjsko strelsko okrožje je imelo svoje nagradno tekmovanje dne 6. in 8. t. m. na strelišču v Pečovniku.** Kljub slabemu vremenu se je udeležilo tekmovanja razmeroma lepo število strelcev. Tekmovanju so prisostvovali: g. general Savič, predsednik mestne občine celjske, sreski načelnik in sreski podnačelnik. Prehodni pokal si je že drugič priborila celjska strelska družina. Prvo nagrado, darilo mestne občine celjske je dobil g. Blumer Fric iz Celja in postal prvak celjskega strelskega okrožja za leto 1936. Razen tega je bilo razdeljenih še 23 lepih nagrad.

c **Koroški Slovenci bodo zborovali v Celju.** V nedeljo 11. oktobra bo v Narodnem domu v Celju zborovanje Kluba koroških Slovencev v Ljubljani. Pred zborovanjem bo maša za pokojne klubove člane.

c **Bencinska črpalka A. Bremca v Celju toči od danes naprej izvenkartelni lahki bencin tv. Motoroil Maribor.** Odprto do polnoči.

c **Tragična smrt otroka.** V petek 11. t. m. popoldne se je 4-letni delavčev

sinček Stanko Prisljan iz Latkove vasi pri St. Pavlu pri Preboldu igral s pastirji okrog ognja na pašniku. Med igranjem je padel mali Prisljan v ogenj. Otroku se je vnela obleka in je dobil težke opekline po obrazu in vsem telesu. Prepeljali so ga z reševalnim avtomobilom v celjsko bolnico, kjer je v nedeljo zjutraj podlegel poškodbam.

c **Oddajo prevoza gramoza za jesensko gramozenje cest razpisuje mestna občina celjska.** Ponudbe je treba vložiti do vstetega 28. t. m. v vložišču mestnega poglavarstva.

c **Mestna občina celjska razpisuje oddajo zidarskih in kleparskih del na poslopu stare gimnazije ter oddajo pleskarskih del za prepleskanje železnih delov mostne konstrukcije v Jurčičevi ulici in ulične ograje na Masarykovem nabrežju.** Ponudbe je treba vložiti do 25. t. m. v sobi št. 9 na mestnem poglavarstvu.

c **Napravo štirih grobnic na mestnem pokopališču razpisuje mestna občina.** Ponudbe je treba oddati do ponedeljka 21. t. m. do 11. v sobi št. 9 na mestnem poglavarstvu.

c **Nočno lekarniško službo ima od 19. do 25. t. m. kr. dvorna lekarna »Pri Mariji pomagaj«.**

c **Gasilska in reševalna četa Celje.** Od 20. do 26. t. m. ima službo II. vod, inspekcijo častni predsed. g. Jellenz.

c **Kino Union.** Petek 18., sobota 19. t. m.: »Eva«. Izvrstna opereta Franca Leharja. V glavnih vlogah Magda Schneider, Hans Söhnker, Hans Moser in Adele Sandrock. Predigra: zvočni tednik. — V nedeljo ob 10. matineja. — Nedelja 20., ponedeljek 21., torek 22. t. m.: »David Copperfield«. Velefilm po romanu Charlesa Dickensa. Ta film je prejel na filmskem festivalu v Bruslju prvo nagrado. V glavnih vlogah Lionel Barrymore, Maureen O'Sullivan in F. Bartholomew. Predigra: zvočni tednik. — Sreda 23., četrtek 24., petek 25.: »Maskerada«. Najlepši film, odlikovan z zlato kolajno. V glavnih vlogah Paula Wessely, Adolf Wohlbrück in Olga Cehova. Režija Willi Forst. Predigra: zvočni tednik.

c **Kino Metropol.** Petek, sobota, nedelja, ponedeljek: »Mihajlo Strogov — Carski sel«. Po romanu Julesa Vernea. — Matineja v soboto ob 16., v nedeljo ob 10.30 in v ponedeljek ob 16.

Skofja vas pri Celju. Strašna toča meseca junija nam je uničila pridelke na polju. Ječmen, pšenico in oves smo pokosili za steljo. Pa nas je pozneje toča še enkrat obiskala in vzela, kar ni prvič opravila. Čas jesenske setve je tu, nimamo pa semenskega žita. Krompir nam je v zemlji segnil, ni sadja, ne fižola, ne kruha. Prosimo nujno, da nam oblast proskrbi semensko žito, da polja ne ostanejo prazna, prosimo pa tudi javno za malo brezplačne koruze in za brezplačne prevoznice za koruzo, ker smo imeli točo. Občinska uprava je že davno podvzela vse, da se prizadetim krajem pomaga.

Smarje pri Jelšah. Vsled zadnjih premestitev odhaja od nas podnačelnik Sokola učitelj g. Josip Rojc, ki je prestavljen v Žusem pri Loki. Odhaja tudi gđc. Eleonora Strgarjeva, agilna delavka pri vseh sokolskih prireditvah in tajnica Sokola, ki je premeščena v Stopce pri Rogateu. Premeščen je tudi od nas učitelj g. Jurij Stante na šolo v Prevorju. Tako je sedaj vsa naša šola brez moške učne moči razen šolskega upravitelja. Vse odhajajoče bomo v Smarju v nacionalnem društvenem delu težko pogrešali.

Laško. Učiteljica gđc. Sonja Potočnikova, hčerka šolskega nadzornika v Laškem, je bila po prošnji imenovana na razpisano učiteljsko mesto na šoli v Laškem in ni zasedla mesta, ki bo izpraznjeno s premestitvijo učitelja g. Rađovana Gobca po službeni potrebi.

Sport

c **Atletik: Celje.** V nedeljo se bodo pričele v Sloveniji jesenske nogometne tekme za prvenstvo LNP. V Celju hosta nastopila v podsavezni prvenstveni tekmi kot prvi par SK Atletik in SK Celje. Tekma se bo pričela v nedeljo ob 16. na igrišču pri »Skalni kle-

Ne reci: jutri!
Neguj že danes
svoje zobe
vzemi

SARGOV

KALODONT

PROTI ZOBNEMU KAMNU

DOMAČI IZDELEK

ti». Oba kluba se nista že tri leta srečala na prvenstveni tekmi, zato vlada za ta celjski »derby« med starima tekmečema tem večje zanimanje. Ker sta oba kluba sedaj v dobri formi, bo tekma gotovo zelo živahna in napeta. Pričakujemo pa, da bo igra kdub vsemu fair in da se bo tudi občinstvo vedlo sportno.

t **Olimpova zmaga.** Preteklo nedeljo je Olimp na svojem igrišču premagal SK Svobodo iz Ljubljane s 5:2 (3:0). V predtekmi je mladina Olimpa premagala mladino Jugoslavije s 4:0 (1:0).

t **Smučarski klub Celje bo imel svoj redni občni zbor v sredo 30. t. m. ob 20. v klubovi sobi pri »Zelenem travniku«.**

15 let robije za umor nezveste ljubice

Pred velikim senatom okrožnega sodišča v Celju se je v sredo zagovarjal zaradi umora 23-letni posestnikov sin Alojz Debelak s Križanvrha pri Sv. Petru pod Sv. gorami. Senatu je predsedoval predsednik okrožnega sodišča g. dr. Vidovič, votanti so bili gg. s. o. s. Ročnik, Brečko, dr. Mak in Kraut, javno obtožbo je zastopal namestnik državnega tožilca g. dr. Juhart, obtoženca je zagovarjal odvetnik g. Hočevar.

Obtoženi Alojz Debelak je imel s posestnikovo hčerko Kristino Polakovo s Križanvrha že iz šolske dobe ljubavno razmerje, ki je postalo pred dvema letoma, ko je imela Polakova komaj 15 let, intimno. Od takrat se je Debelak navezal na dekle v taki meri, da ni našel nikjer obstanka. Ko je pozneje prošil dekletovega očeta Franca in mater Ano, da bi mu dala Kristino za ženo, sta ga starša zavrnila. Oče in mati sta hčerki prepovedala, da bi se ukvarjala z Debelakom, ker je sin malega posestnika in še brez imovine ter tudi sicer kot človek neprimerne značaja. Debelak je bil letos zaradi suma tatvine v preiskovalnem zaporu pri celjskem okrožnem sodišču, a je bil zaradi pomanjkanja dokazov oproščen. Polak in njegova žena sta odslej še posebno svarila svojo hčerko pred Debelakom, ki je prišel zaradi zapora na slab glas, in sta ji prepovedala, da bi se ukvarjala z »arestantom«. Debelak se je kmalu prepričal, da se je Kristina njemu odtujila. Letos 29. junija je prvič opazil, da se Kristina razume s posestnikovim sinom Antonom Stusejem. Dne 22. julija zvečer ju je v gozdu zalotil v kočljivi situaciji. Od tega trenutka dalje je začel razmišljati, kako bi se nad dekletom maščeval. V navalu ljubosumnosti se mu je porodila misel, da bi nezvesto Kristino usmrtil. To svojo nakano je sporočil tudi Kristini. Rekel je, naj mu vrne njegov denar in njegove stvari, sicer jo bo usmrtil.

V torek 28. julija je bila Kristina v očetovem vinogradu ter je mlela z očetom pri kleti sadje in stiskala mošt. Tedaj je prišel mimo Debelak, se pozdravil z njenim očetom in takoj odšel. Čez kakih 5 minut se je vrnil h kleti in začel Kristino zbadati, da je ni nič prida. Dekle mu je odvrnilo, da ni nič prida njega, ker se je vlačil po

zaporih. Debelak je nato znova pogrel svojo zahtevo po povrnitvi denarja in stvari, nakar mu je precej ogorčena odvrnila, da mu ničesar ne dolguje in da naj jo gre tožiti, če misli, da mu kaj dolguje. Debelak je odgovoril, da je ne bo tožil, da pa se ne bo nič »pravega« zgodilo, če mu denarja ne vrne. Nato je jezen odšel. Stopil je domov po enočno lovsko puško in se vrnil k poti, po kateri bi morala priti Kristina. Ko sta oče in hči končala delo v kleti, sta še nakosila nekaj trave. Nato je odšla Kristina v klet, si natočila steklenico sadjevca in se odpravila po pešpoti proti domu. Na poti jo je čakal Debelak s puško v roki ter pozval Kristino naj mu vrne denar in stvari, ker jo bo sicer usmrtil. Kristina pa se je samo nasmejala in je šla naprej. Ko je bila od Debela-ka oddaljena kakih 5 korakov, je naperil puško proti njej in sprožil. Strel je zadel Kristino v hrbet. Dekle se je takoj zgrudilo in v nekaj minutah izdihnilo zaradi izkrvavitve.

Razprava je trajala od 8. do 11. Obtoženec je priznal svoje dejanje, rekel pa je, da je usmrtil Kristino v skrajni razburjenosti, ker je bil preveč zaljubljen in ljubosumen. Kot priče so bili zaslišani Anton Stusej, Kristinin oče in njena mati Ana ter Debelakov brat Karel, ki niso izpovedali ničesar bistveno novega.

Alojz Debelak je bil obsojen zaradi umora, izvršenega po zrelem prevdaru, na 15 let robije, v trajno izgubo častnih pravic ter plačilo stroškov kazenskega postopanja in izvršitve kazni. Poleg tega mora plačati Francu Polaku 500 Din za pogrebne stroške. Zagovornik je prijavil revizijo in priziv.

Ugotovitev!

Gosp. Alojz Leskošek v Celju nas prosi za objavo sledečega svojega pojasnila:

Iz krogov svojih prijateljev in znancev sem izvedel, da nekateri ljudje zamenjujejo moje ime in poklic, ter trdijo, da sem jaz kriv poloma na obrambni stavki zaradi izprtja vsega delavstva pri tv. A. Westen v Celju.

V svojo obrambo sporočam tako delavstvu kakor tudi nevtralni javnosti, da sem sicer bil več let tajnik delavskih strokovnih organizacij v Celju. Kot tak sem vodil raznovrstne razprave za mezde in tudi stavke za dosego kolektivnih pogodb. Take razprave sem vodil vselej in povsod z dobrim uspehom. Tudi v tovarni A. Westen sem vodil v letih 1920.-1921. pogajanja za zvišanje mezd, ki so enako kakor drugod dobro uspela, le žal, da je zaradi pomanjkanja delavske solidarnosti propadla stavka leta 1922. Pri tisti stavki pa nisem sodeloval niti pri sklepanju stavke, niti pri njeni napovedi, ker jo je napovedala centrala iz Ljubljane. Jaz osebno sem bil proti tisti stavki, a vendar so se našli poznejše ljudje, ki so mene dolžili krivde, ker sem hodil polomije drugih popravljat.

V tovarni Westen je bilo vedno nekaj kričačev, ki so bili za delavsko organizacijo nevarnejši kot kapitalist sam, ker so se kričači vedno včlanili v organizacijo. Nekatere je delavstvo sedaj spoznalo, le žal prepozno. Tisti, ki je delavcem napravil največjo sramoto, je bil vedno proti meni v opoziciji. Kričačem je uspelo, da sem jaz že pred 10. leti zapustil službo strokovnega tajnika, četudi sem bil vnet pristajaš socialistične ideologije, kar dokazuje dejstvo, da sem bil celo zaradi svojega udejstvovanja na socialno-političnem področju nekajkrat v preiskovalnem zaporu, vendar svojega političnega prepričanja nisem nikoli zatajil.

Četudi se dogodki zadnjih dni v Westnovi tovarni ne tičejo mene, ker nisem jaz posređoval v sporni zadevi, niti nisem bil poklican na posredovanje, vseeno simpatiziram z delavci, ki so se borili za čast od tujca oklofutan in s tem ponižane slovenske delavke. Vendar se z načinom boja ne strinjam, kajti za odstranitev nadležnih tujcev je poklicana oblast in ne nasilje prizadetih delavcev in delavk. Meni je v moji praksi večkrat uspelo spravi-

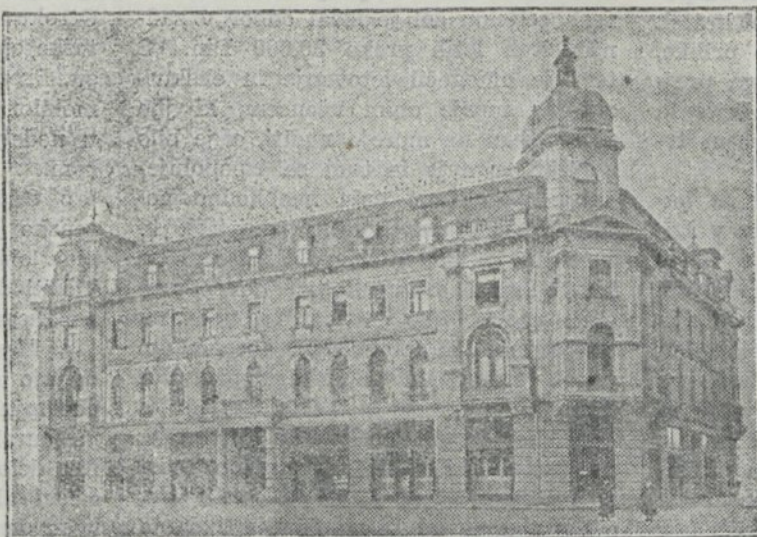
Celjska posojilnica d. d. v Celju

V LASTNI HIŠI NARODNI DOM

Glavnica in rezerve nad
Din 16.500.000—

Kupuje in prodaja
devize in valute

Izdaja nverenje za
izvoz blaga

Sprejema hranilne vloge na knjižice in tekoči račun ter nudi za nje popolno varnost in ugodno obrestovanje

Podružnici:
Maribor, Šoštanj

viti nadležnega tujca iz tovarne na zakonit način, če si je dovolil take in slične stvari, kakršne so se dogodile pri tvrdki Westen. »Junaka«, ki zna ženskam zaušnice deliti, je treba najpreje tožiti pred sodiščem, potem pa ukreniti druge uradne korake proti njemu.

Alojz Leskošek, glavni poverjenik v Celju.

— m —

Celjski dijaki v začetku tega stoletja

(Spomini ob 25-letnici mature)

Mineva 25 let od naše mature na celjski gimnaziji. 25. obletnica mature pa meče svojo senco nazaj v dobo, ki bi morala zanimati vsaj bivše predvojnne celjske dijake, ako že ne drugih, čeprav ni bila bogata niti na doživljajih povprečnega dijaka niti na zunanjih dogodkih, kakor so bili v Celju prej ob agitacijah za slovensko gimnazijo in proti njej, ob otvoritvi Narodnega doma ali ob Oblakovem pogrebu.

Samo en večji narodni spor je zažarel v prvem desetletju, ko se je po ptujskih in ljubljanskih dogodkih razburilo narodno življenje leta 1908. tudi v Celju, v letu torej, ki je bilo radi aneksijske krize itak dovolj napeto; pač pa je splošno politično življenje v Avstriji metalo svojo senco tudi v Celje. Prezreti pa se ne sme, da so ista leta v Celju gradili Nemško hišo, ki je navdajala Nemece s posebno nadutostjo, nas, slovenske študente, pa je vedno zazeblo v duši ob pogledu na mogočni, srednjeveško grozeči stolp.

Poleg zunanjega in šolskega življenja mi pa gre pri teh spominih zlasti za to, da po neki oddaljenosti od dobe vendar v stalnem presojanju šolskega življenja izluščim zase in morda še za koga drugega vidike in spoznanja, ki morejo dati pobude za razmišljanja in koristiti vzgojnemu, zlasti še šolskemu delu. Kakor za tisoč drugih pred menoj, istočasno in za menoj je pomnila gimnazija tudi slovo od očetove hiše. Kar v začetku že naglasim, da se tega v splošnem premalo zavedamo, ker ni nikjer razlike med onimi, ki pohajajo srednjo šolo, kakor so hodili v osnovno šolo, in onimi, ki se jim je radi tega izvenšolsko življenje do temeljev izpremenilo.

Moj dom je bil lep, ožarjen z vso srečo, ki jo more najti kak otrok sploh, in zato sem še posebno težko občutil slovo od doma.

Zadnje tedne pred odhodom sem se moral že močno učiti za sprejemni izpit na srednjo šolo. Vsak dan sem moral analizirati po več nemških stavkov in pisati nemški diktat, brž ko sta mi ga utegnili oče ali mati narekovati. Pa vseeno nisem bil zadostno pripravljen. To se je pokazalo sicer prav kma-

lu, imelo pa je še čez leta svoje posledice. (Dalje prih.)

Kako so celjski skavti popravili pot

Izletniki, ki so hodili v zadnjem času v velikem številu s Starega gradu mimo Dornovega kamnoloma, so se lahko prepričali, kako slabo prehodna je tista pot. Med takimi izletniki je bil tudi vod celjskih skavtov. Pa so prišli skavti na zelo dobro idejo. Domenili so se s tamkajšnjim stanovalcem g. Goručanom, da bodo v prihodnjih dneh posipali in splanirali najbolj razrvani del poti. In res! Pred dnevi sta prišla tja dva voda Svarunove čete in sicer III. vod z vodnikom Francem Planincem in vod »Molčiči bor« pod vodstvom Gustava Guzeja. Pri g. Goručanu so dobili orodje, g. Dorn pa je dal material. Kako lep je bil pogled na dečke, oborožene s krampi, lopatami in drugim orodjem, ki so ga sprva vihteli prav začetniško, pa so kmalu dosegli vprav mojstrsko spretnost. Ob solnčnem zatonu je bilo delo dokončano. Tako je popravljen najhujši del poti, za kar gre zahvala Svarunovi četi, zlasti gori omenjenima vodoma, prav posebno pa vodstvu in fantom, ki so z neverjetno marljivostjo pomagali pri delu. Skavtska organizacija zasluži, da bi našla več razumevanja med občinstvom in pri odločilnih činiteljih. Prijatelj skavtizma.

Franjo Dolžan - Celje Za kresijo 4

Kleparstvo, vodovodne instalacije, strelovodne naprave

Prezema vsa v zgoraj navedene stroke spadajoča dela in popravila — Cene zmjerne — Postržba točna in solidna

Šolske knjige

nove in antikvarične

Šolske potrebščine: Risalni pribor, aktovke, nalivna peresa itd. v veliki izbiri in ugodno pri tvrdki

Karl Goričar vdv., Celje, Kralja Petra c. 7-9

Cenj. občinstvu vljudno naznanjam, da sem otvoril

PUŠKARSTVO

v Celju, Dečkov trg štev. 1

Izvrševal bom vsa v to stroko spadajoča dela, popravila, napravo novih kopit in cevi, montažo daljnogledov itd. Za najvestnejše in točno pristreljevanje pušk se vljudno priporočam. Zaloga lovskega orožja vsake vrste, samokresov, pištol in municije.

Cene konkurenčne!

Posrežba solidna!

Vljudno se priporoča

IVAN ZORNIK

ŠOLSKE KNJIGE

za osnovne, meščanske in srednje šole, monopolne zvezke, risalne in pisalne potrebščine kupite zelo ugodno v knjigarni in trgovini s papirjem

FRANC LESKOVŠEK, CELJE, GLAVNI TRG 16

ZVEZNA TISKARNA V CELJU - Strossmayerjeva 1

Najstarejše narodno podjetje te stroke v Celju priporoča občinam uradom, pridobitnim krogom, sokolskim, gasilskim in drugim društvom ter narodnemu občinstvu tiskovine vseh vrst in solidno vezavo knjig po zmernih cenah.